

Nieuwsbrief

Dec. 2010 nummer 4

Pagina 1

COLOFON

Uitgave nieuw sbrief
Bestuur Heemkundekring
De Vrijheijt van Rosendale

Secretariaat

Nispensestraat 115
4701 CV Roosendaal
Tel. 0165-540726
e-mail: bestuur.devrijheijt@12move.nl
website: www.heemkundekringroosendaal.nl

Redactieadres nieuwsbrief

Ineke van Rijen-van Eekelen
Tel. 0165-544769

Bankrelatie

Rabobank reknr. 14.43.24.423

ALLEEN MET VELEN

Beste heemkundevrienden,

Het is weer december. De maand van sfeervolle momenten waarin het feest van Sinterklaas en het feest van Kerstmis centraal staan. De maand waarin we in gedachten altijd weer het voorbije jaar de revue laten passeren en ook gaan denken aan hoe het jaar 2011 voor ons zal gaan verlopen.

Terugkijkend naar het jaar dat bijna achter ons ligt, mogen we vaststellen dat we als heemkundekring een voorspoedig jaar hebben gehad. Er komen regelmatig nieuwe leden bij en ook onze activiteiten hebben een grote belangstelling. Ik denk daarbij vooral aan onze ledenactiviteiten met lezingen en aanvullend programma, aan onze succesvolle excursies in het voorjaar naar Sint Niklaas en in het najaar naar Schoonhoven, aan de presentaties van ons heemkundig tijdschrift en niet op de laatste plaats aan het vele werk dat de werkgroepen van onze heemkundekring ook in het afgelopen jaar weer hebben gedaan. Hebt u overigens onze tentoonstelling over de Smaak van de 19^e eeuw in onze Heemkelder al gezien?

Zoals ik u in onze laatstgehouden jaarvergadering heb gemeld zijn we ook druk op zoek naar nieuwe huisvesting voor het moment dat we het Da Vinci College zullen moeten verlaten. Wellicht dat wij u in de komende jaarvergadering over de voortgang hierin meer kunnen melden.

Vooruitkijkend naar het nieuwe heemkundig jaar zijn de data voor onze activiteiten al vastgesteld. Ook daarin komen vanzelfsprekend weer de excursies en de lezingen terug, het maandelijks open huis en de activiteiten van de werkgroepen die gelukkig doorgaan met datgene waar ze mee bezig zijn of nieuwe initiatieven zullen ontwikkelen. Kortom een jaar waarnaar we ook als bestuur nu al weer vooruitkijken om met al onze activiteiten de betrokkenheid van onze heemkundekring met haar leden zo optimaal mogelijk te laten zijn. Zoals u weet heb ik mijn taak als voorzitter van de heemkundekring een groot gedeelte van dit jaar om gezondheidsredenen niet kunnen vervullen. Ik vind het heel jammer dat ik dat niet heb kunnen doen. Het herstel gaat langzaam maar in ieder geval weer in een positieve richting.

Ik hoop u allemaal snel weer te zien. Ik denk dat ik me begin volgend jaar wel weer eens een keer met heemkundige zaken bezig zal gaan houden, maar dat zal vooralsnog, zo schat ik in, voornamelijk intern gericht zijn. Maar dan is een begin weer gemaakt, toch?

Onze vicevoorzitter Christ van Rooij heeft de lopende zaken samen met de collega-bestuursleden keurig opgepakt en geregeld. Daarvoor alvast mijn hartelijke dank. Alles is doorgedaan en zo hoort het ook!

In mijn periode van gedwongen rust heb ik waar mogelijk de tijd genomen om eens een boek te lezen. Niet dat ik dat anders niet doe, maar de omstandigheden gaven nu de gelegenheid. Een van de boeken die ik pas heb gelezen was "Alleen met velen" van Gerarda Mak. In dit boek vertelt de schrijfster haar eigen ontroerende levensverhaal toen zij opgroeide in de moeilijke jaren van de periode tussen de twee wereldoorlogen en de periode daarna in een voor velen zeer herkenbare geschiedenis van een groot katholiek gezin. Een aanrader.

Toen ik dit verhaal had gelezen (zowel Marianne als ik hebben het boek bijna in één keer uitgelezen) kwam de titel van het boek in mijn gedachten weer terug toen ik begon aan het schrijven van dit stukje voor onze nieuwsbrief.

In de afgelopen maanden hebben veel mensen Marianne en mij, gevraagd hoe het ging, een kaartje gestuurd, een telefoontje gedaan of zijn even op visite geweest. Dat hebben wij heel erg op prijs gesteld en daarvoor willen wij iedereen graag van harte bedanken.

Soms voel je jezelf alleen in zo'n hectische periode, maar door al deze vriendelijke en vriendschappelijke gebaren wordt het een gevoel van: alleen met velen.

Nogmaals: erg bedankt!

We zien samen met u verwachtingsvol uit naar het nieuwe jaar 2011. Daarvoor wensen Marianne en ik u allemaal van harte alle goeds en geluk toe.

**René Konings, voorzitter
Heemkundekring De Vrijheijt van
Rosendale**

Nieuwe tentoonstelling

"Borstels van Jan Munt"

In 2009 heeft het bestuur het initiatief genomen een werkgroep Industrieel Verleden op te starten. Als eerste onderwerp is hierbij gekozen voor Borstelfabriek Vermunt.

Vermunt, in de volksmond 'Jan Munt' was een begrip voor Roosendaal en omgeving. Wie van de ouderen herinnert zich niet 'de fluit' van Vermunt, zoals die klonk bij het uitgaan van de fabriek. Het zag er in de Kloosterstraat dan zwart van de blauwe overalls. Zelfs de politie kwam er aan te pas om het verkeer in de Brugstraat te regelen.

De werkgroep wilde zich zo ruim mogelijk oriënteren. Op een oproep in De Bode kwam maar één reactie, maar 'ons kent ons' en dus breidden de contacten zich snel uit. Uiteindelijk zijn er met ongeveer 45 oud-werknemers vraaggesprekken gevoerd. Met sommigen zelfs meerdere keren. Het heeft geresulteerd in de tentoonstelling en een uitgebreid artikel in ons tijdschrift. Tevens hebben we hiermee vele attributen kunnen verzamelen waardoor we nu ruim aandacht kunnen besteden aan de familie Vermunt, het in- en exterieur van de fabriek en de uitbreidingen. Tevens krijgen de reclame-uitingen, het assortiment aan borstels, kwasten,

vegers enzovoort alle aandacht. Verder zullen foto's en filmbeelden, maar ook vele materialen en gereedschappen uit die tijd de tentoonstelling verlevendigen, zodat de bezoekers een goede indruk kunnen krijgen van het toenmalige productieproces achter de gevels van de Kloosterstraat.

Deze tentoonstelling wordt gehouden van 10 januari tot en met 4 februari 2011 in de hal van het gebouw en in de studiezaal van het Gemeentearchief aan de Markt 35 in Roosendaal.

De openingsuren zijn: maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur, dinsdag zelfs tot 21.00 uur. De toegang is gratis.

Na 4 februari verhuist de tentoonstelling naar De Heemkelder, Laan van België 88 in Roosendaal. Daar kan men iedere eerste zaterdag van de maand terecht van 10.00 – 12.30 uur tot medio 2011.

Namens de werkgroep, warm aanbevolen.

Leon Antonissen

Huisvesting

De afgelopen maanden zijn we als bestuur erg actief geweest met een mogelijke nieuwe huisvesting voor onze Heemkundekring. De betreffende locatie was naar onze mening erg geschikt als mogelijk nieuw onderkomen. Na diverse besprekingen zijn we echter tot de conclusie gekomen dat de financiële wensen van de verhuurder en onze mogelijkheden op dat terrein te ver uiteen lopen. Natuurlijk gaan we gewoon door met zoeken en eens zal dat ene pand in Roosendaal, dat geschikt is voor onze Heemkundekring, wel op ons pad komen.

Heeft de Roosendaalse jeugd belangstelling voor haar verleden?

Deze vraag stelde ik me toen Eric Koolen van Omroep Brabant mij belde met de vraag of onze heemkundekring nog iets doet met het lesmateriaal dat gemaakt is bij het 25-jarig jubileum van De Vrijheijt van Rosendale, nu al weer zes jaar geleden. Dit lesmateriaal is destijds gemaakt voor de bovenbouw van de basisscholen en de onderbouw van de middelbare scholen en is breed verspreid onder de Roosendaalse scholen. Ik kon Eric slechts melden dat de heemkundekring de laatste jaren weinig van de scholen verneemt over dit onderwerp.

Lesmateriaal over de turfgeschiedenis

Ik haastte me om hem te melden dat de Westbrabantse heemkundekringen momenteel bezig zijn om de jeugd te interesseren voor hun eigen geschiedenis, door lesmateriaal te ontwikkelen over het Turfverleden van West Brabant. Hij vond dat een erg interessant onderwerp en nodigde me uit voor een radio-interview tijdens het programma "Brabant Leeft" van Omroep Brabant. Dit gevarieerde programma over Brabantse Geschiedenis wordt elke zondag uitgezonden tussen 12 en 14 uur. De betreffende uitzending vond plaats op 26 oktober. Heel Roosendaal was toen echter in de ban van Roosendaals Treffen. Het aantal luisteraars was mogelijk daarom niet zo groot.

Digitaal en computer gestuurd zoeken naar turf

Het te ontwikkelen lesmateriaal zal overigens nu anders gebeuren dan 6 jaar geleden. Toen zijn lesboeken gemaakt. Wel is alles op een Cd-rom schijfje geplaatst.

Nu zal het lesmateriaal digitaal worden samengesteld. De jeugd van nu kan immers prima overweg met de computer en kunnen daarmee veel zelf opzoeken. Voor de samenstellers een hele uitdaging. En dan gaat het bovendien niet eens alleen om iets te leren maar ook om iets te beleven, ook als het gaat over onze turfgeschiedenis van eeuwen terug. Daarom is niet alleen belangrijk dat de jeugd de "Turfvaartsestraat" op de computer kan vinden. Het is ook belangrijk dat de jeugd weet waar die

turfvaart voor diende en hoe de turfboten werden voortgetrokken.

Hoe kun je dat nu aanschouwelijk maken? Het betekent ook dat de jeugd het veld in gaat en zoekt naar restanten tijdens excursies door het Westbrabantse landschap.

Als zó belangstelling wordt gewekt, zal die belangrijke Roosendaalse geschiedenis voor jong en oud opnieuw tot leven komen en zal de jeugd er iets van meenemen voor later!

Cor Rops.

Wijziging open huisdagen

In plaats van 1 januari open huis op 8 januari i.v.m. nieuwjaarsdag en 5 maart wordt 12 maart i.v.m. carnaval.

Voorlopige agenda 2011

Za	8 jan.	10.00-12.30	open huis
Ma	24 jan.	19.30	ledenactiviteit
Za	5 feb.	10.00-12.30	open huis
Za	12 mrt.	10.00-12.00	open huis
Ma	21 mrt.	19.30	algemene ledenvergadering
za	2 apr.	10.00-12.30	open huis
Do	21 apr	hele dag	excursie
Za	7 mei	10.00-12.30	open huis
Za	4 juni	10.00-12.30	open huis
Za	2 juli	10.00-12.30	open huis
Za	6 aug.	10.00-12.30	open huis
Za	3 sept.	10.00-12.30	open huis
Za	1 okt.	10.00-12.30	open huis
Za	8 okt.	hele dag	excursie
Za	5 nov.	10.00-12.30	open huis
Ma	21 nov.	19.30	leden activiteit
Za	3 dec.	10.00-12.00	open huis

Excursie Schoonhoven

Zaterdag 9 oktober 2010 vertrok de dubbeldeksbus met 84 personen om 8.30 uur naar het zilverstadje Schoonhoven aan de Lek. Het was stralend weer. Met de veerpont „Stad Schoonhoven” werden we overgezet en liepen we naar restaurant „Lekzicht” waar koffie met gebak geserveerd werd. Daarna werd onder leiding van een gids in 2 groepen van ±20 personen een stadswandeling gemaakt. ±40 personen gingen naar de Bartholomeuskerk voor bezichtiging en uitleg over deze merkwaardige 2 gedeelde kerk met z'n scheve toren. De stadswandeling was interessant vooral vanwege de geschiedenis en het ontstaan van Schoonhoven. Na de lunch, op eigen gelegenheid, gingen we naar het goud, zilver en klokkenmuseum. Onder leiding van gidsen werden we door de zilverzaal rondgeleid. In de klokkenzaal werden we bij de tijd gebracht. De gidsen gingen wel snel van de ene vitrine naar de andere. Misschien hoort dat erbij: immers de tijd gaat ook snel. Na een vrij te besteden uurtje werden we door de pont weer naar de overkant gebracht waar de bus stond te wachten. Onze dag ging uit van de werkgroep activiteiten, die ook dit keer weer voor een geslaagde najaarsexcursie heeft gezorgd. Aankomst in Roosendaal ±18.15 uur.

Steeff Sep

Schenkeningen

Velen van u hebben de afgelopen periode ons archief weer aangevuld met mooie en waardevolle schenkingen. Onze dank gaat uit naar:

De dames: Boeren, F. van Mansfeld, J.Kerstens, O. Boonen, Wijnen-Swagemaker, J.Linders-Kuipers, J. van Oosterhout, F Nuyten-van den Boom, Smit-Dirksen.

De Heren: J.Immerechts, C. van Rooij, K. Schoenmakers, R. Devillers, E. Boeren, Keijenberg, J. v.d. Bouwhuijsen, H. Doelman, E. Bouwens, Th. Brouwer, L. de Beer, B. Hillemans, Fam. T. van Geel, W. Hopstaken, J. Smits, F. Mortiers, T. Jongeneelen, W. Heijen, Vissers, P. Franken, P. Peeters, W. Hertoghs, W. van Keep, C. Dekkers, H. van Eekelen, L. Notenboom, F. Gijs, A. Theunisse, L. van Crugten, A. Verwijmeren, L. v.d. Zon, P. van Haperen, P. Wierikx, T. Mossel, J. Jongmans, H. Bergmans, A. Bruijnincx, H. Mol, C. van Pul.

Heemkundekring Nispen, Gertrudiscollege.

Gedichtje

Kerst-Bel-hamel

**Ik zag een kind met een snottebel
Belletje trekken aan onze voordeur
Ik zei: "snotneus, wat denk je wel"
"da's stout, dat mag je niet doen heur!"**

**Het boefje, geheel niet uit het veld geslagen
Zei; "Ik kom u een Zalig Kerstfeest wensen,
Mag ik dan ook om een centje vragen
Net als ik zag bij die kranten mensen?"**

**Vergeten was rap de kwajongensstreek
En een euro gauw gegeven
Toen ik hem in zijn ogen keek
Is die dankbare blik me lang bijgebleven.**

Uit de verhalenbundel "EIGENZINNIG" van

André Verwijmeren

***Het bestuur wenst u allen fijne
Kerstdagen en een mooi, maar
vooral gezond 2011***